

Nyheter
Militærkuppet i Myanmar

**Norge fordømte kuppet
i Myanmar. Så brukte de
millioner på svartelistet
hotell.**

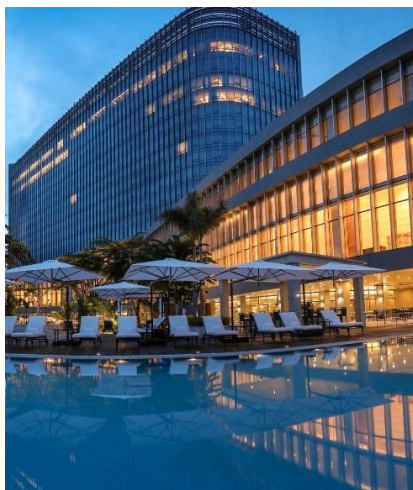

• Myanmars militærsejef og leder, general Min Aung Hlaing, inspiserte soldater og militærutstyr på en militærparade i mars 2021.

Foto: AP/NTB

• Luksushotellet Lotte i Yangon er bygd på en tomt eid av militæret i Myanmar. Eierselskapet betaler leie til militærjuntaen og er selv svartelistet av rettighetsorganisasjoner.

Foto: Nettsiden til Hotell Lotte i Yangon

Vilde Skorpen Wikan

Juntaens massakrer betales med penger fra næringsliv og luksushoteller. På ett av hotellene har UD brukt 3,7 millioner kroner siden kuppet den 1. februar 2021.

På ettermiddagen julaften 2021 sto et dusin lastebiler, biler og motorsykler i full fyr langs veikanten ved landsbyen Mo So sørøst i Myanmar. Vitner fortalte senere hvordan de antok at sjåførene og passasjerene hadde kommet seg unna, skriver nyhetsnettstedet Myanmar Now.

Det var først da brannen hadde gitt seg, at de forsto hva som hadde skjedd. På lasteplanene fant de hauger med svartbrente, forvriddes menneskekropper. Likene var ugjenkjennelige.

Militæret i Myanmar drepte minst 35 sivile i det som ble kjent som julaftenmassakren ved Mo So. Fire var barn. To jobbet for Redd Barna. Flere var bundet på hendene og hadde fått slått i stykker hodeskallen.

Massakren er bare én av mange militærjuntaen i Myanmar har stått bak siden de kuppet makten for halvannet år siden. Norge har flere ganger fordømt brutaliteten. Samtidig har Norges ambassade brukt flere millioner kroner på et av hotellene som er kilde til juntaens inntekter.

Betaler for massedrap. Utenriksminister Anniken Huitfeldt (Ap) fordømte julaftenmassakren ved Mo So. To uker etter drapene underskrev den norske ambassaden i Myanmar to nye kontrakter. De var med luksushotellet Lotte i Yangon, landets tidligere hovedstad.

Ambassaden skulle forlenge leien av to leiligheter - den ene i ett år, den andre i seks måneder. Prisen var rundt 1 million kroner.

Det viser Aftenpostens gjennomgang av dokumenter knyttet til Utenriksdepartementets (UD) bruk av hotellet. Siden militærkuppet 1. februar 2021 har Norge avtalt å betale til sammen 3,7 millioner kroner, bekrefter UD. Hotellets inntekter går blant annet til militæret. Det er de som eier og leier ut tomten Hotell Lotte står på.

Det får flere til å reagere. En lignende avsløring skapte nylig bråk i Australia.

- Norske skattepenger går til den delen av militæret som kjøper våpnene som brukes i militærets vilkårlige luft- og artilleriangrep mot befolkningen i Myanmar.

Det skriver Yadanar Maung, talperson for Justice for Myanmar (JFM), i en melding til Aftenposten. JFM er et nettverk av aktivister som kjemper for demokrati. Det er umulig å forsvare ambassadens bruk av hotellet, mener Yadanar Maung:

- Hotell Lotte tar del i militærets internasjonale forbrytelser.

På flere sanksjonslister. Hvordan henger dette sammen? Svaret ligger i Myanmars historie. 60 år ved makten, inkludert tiåret med delt sivil styre fra 2011-2021, ga militæret kontroll over store deler av næringslivet.

Juntaen, ledet av general Min Aung Hlaing, har mange inntektskilder. Blant annet utleie av bygg og tomter, som den Hotell Lotte står på.

Pengene sikrer juntaens grep om makten og betaler for grusomme overgrep mot sivilbefolkningen. Det mener Justice for Myanmar.

Høsten 2017 gjennomførte militæret blant annet et brutalt angrep mot den muslimske rohingya-minoriteten. 700.000 rohingyaer måtte flykte fra landet. Siden februar 2021 har juntaen bombet byer og landsbyer, massakrert og torturert sivile og arrestert demonstranter i hopetall.

I slutten av juli ble fire demokratiforkjempere hengt.

Tomten til Hotell Lotte er eid av «Generalkvartermesterens kontor», en del av militæret som står på sanksjonslistene til USA, Storbritannia og Canada.

Kontoret er ansvarlig for «et felttog med vold og menneskerettighetsbrudd over hele Myanmar», ifølge den britiske regjeringens sanksjonsliste:

«De skaffer utstyr til militæret, inkludert ammunisjon, bomber og flydrivstoff. Dette bidrar direkte til alvorlige menneskerettighetsbrudd og undertrykkelse av sivilbefolkningen.»

Handler om mer enn penger.

Hotell Lotte eies av Posco International, et koreansk storkonsern oppført på Burma Campaign UKs svarteliste.

Årsaken er blant annet Hotell Lotte. Men Posco er også ett av de største internasjonale energiselskapene i Myanmar. Det gir militærjuntaen store inntekter, ifølge Human Rights Watch.

Det er forkastelig at Norge har brukt millioner på Hotell Lotte, mener Anna Roberts, én av Burma Campaigns ledere.

- Det er en skam at norske myndigheter, via sin ambassade i landet, faktisk bidrar til å finansiere militæret, sier Roberts til Aftenposten. - Det er avgjørende at verdenssamfunnet kutter militæ-

Artikkelen fortsetter

Nyheter

Militærkuppet i Myanmar

Artikkelen fortsetter

rets inntektskilder, understreker hun.

Slik konkluderte også en uavhengig FN-granskning av Myanmar i 2019, etter militærets angrep på rohingyaene to år tidligere. Det er også et av demokrati-bevegelsens hovedkrav, forteller Kristian Stokke, professor ved Universitetet i Oslo.

- Det ambassaden har gjort, er akkurat det motsatte av det den burmesiske og den internasjonale demokratibevægelsen har bedt om, sier Stokke til Aftenposten.

- Det har vært såpass mye kritisk oppmerksomhet rundt Posco, at her burde det rett og slett blinket noen røde lys.

Det handler dog ikke bare om penger.

- De politiske implikasjonene er at Norge bidrar til å legitimere militæret. Så dette er alvorlig, sier Stokke.

En sikkerhetsvurdering. UD har visst om Hotell Lottes koblinger til militæret i Myanmar, men kan ikke si hvor lenge de har vært klar over det. Å bruke et hotell som gir inntekter til juntaen, er en «vanskelig avveining», skriver UDs kommunikasjonsrådgiver Guri Solberg i en e-post.

- Skal vi være i Myanmar og samtidig ivareta sikkerheten til våre ansatte, vil det være vanskelig å unngå å bruke eiendom og infrastruktur som eies av personer som har tilknytning til militærregimet, sier Solberg.

Etter kuppet ble flere av ambassadens ansatte flyttet til hotellet.

- Lotte vurderes som et av de tryggeste stedene å bo i Yangon med tanke på kontroll av adgang og sikkerhet på eiendommen, sier Solberg.

Daglig skjer det skytinger og eksplosjoner i Yangon, forteller hun. Veisperringer gjør det vanskelig og farlig å komme seg rundt. Hotellet ligger bare 1 kilometer fra ambassadens kontorer og langs hovedveien til flyplassen.

- Det er viktig dersom ansatte skal evakueres, sier Solberg.

Mener det finnes andre hoteller. Anna Roberts i Burma Campaign og Kristian Stokke mener det finnes alternative hoteller med færre koblinger til militæret.

- Ansattes sikkerhet er selvsagt viktig, men det er latterlig å si at det eneste trygge hotellet er det hotellet militæret tjener penger på. Det finnes hoteller i Yangon som ikke er knyttet til militæret, sier Roberts.

Aftenposten har kartlagt hotellene nær Norges ambassade i Yangon. Flere av dem ligger under 5 kilometer fra ambassaden. UD har ikke svart på Aftenpostens spørsmål om hvilke andre hoteller som ble vurdert.

Det mener Stokke de burde.

- I en slik sak, som har et betydelig skadepotensial for Norges

Utbrente lastebiler og biler møtte krigerne i Karenni Nationalities Defence Force (KNDF) langs veien ved Mo So julaften 2021. Da hadde militæret massakrert minst 35 sivile og satt fyr på kjøretøyene. Foto: Fra Facebook-siden til Karenni Nationalities Defence Force (KNDF)

omdømme, så må en faktisk forvente at UD gir informasjon om hva slags vurderinger som er blitt gjort.

UD svarer ikke på om det ble gjort en særlige vurderinger om at Posco International eier hotellet.

Kan skade Norges omdømme. Når det gjelder Myanmar, er Norges omdømme allerede svekket, mener Stokke. De siste ti årene er Norge sett på som mer og mer opptatt av å fremme egne næringslivsinteresser. Demokrati og menneskerettigheter har havnet i annen rekke.

Situasjonen endret seg ikke etter kuppet:

- Norge har ikke kommet med klar støtte til demokrati-

bevegelsen, hverken i ord og i alle fall ikke i praksis, sier Stokke.

Kommunikasjonsrådgiver Guri Solberg i UD er ikke enig.

- Norge har en tydelig stemme og politikk overfor militærregimet i Myanmar, sier hun.

Hun føyer til at Norge, i likhet med EU, har innført reiserestriksjoner og fryst formuene til flere personer knyttet til regjeringen og militæret i Myanmar.

Kristian Stokke trekker likevel frem Telenor-saken som eksempel: Før militærkuppet satset selskapet tungt i Myanmar. Da militæret tok makten, solgte de seg ut. Kjøperen var M1 group, et selskap med koblinger til militæret og også på svartelisten til Burma Campaign.

Med på kjøpet fikk de persondata om 18 millioner kunder. De-

mokratiforkjempere frykter juntaen fikk en unik mulighet til å spore hvem folk snakket med, og hvor de hadde oppholdt seg.

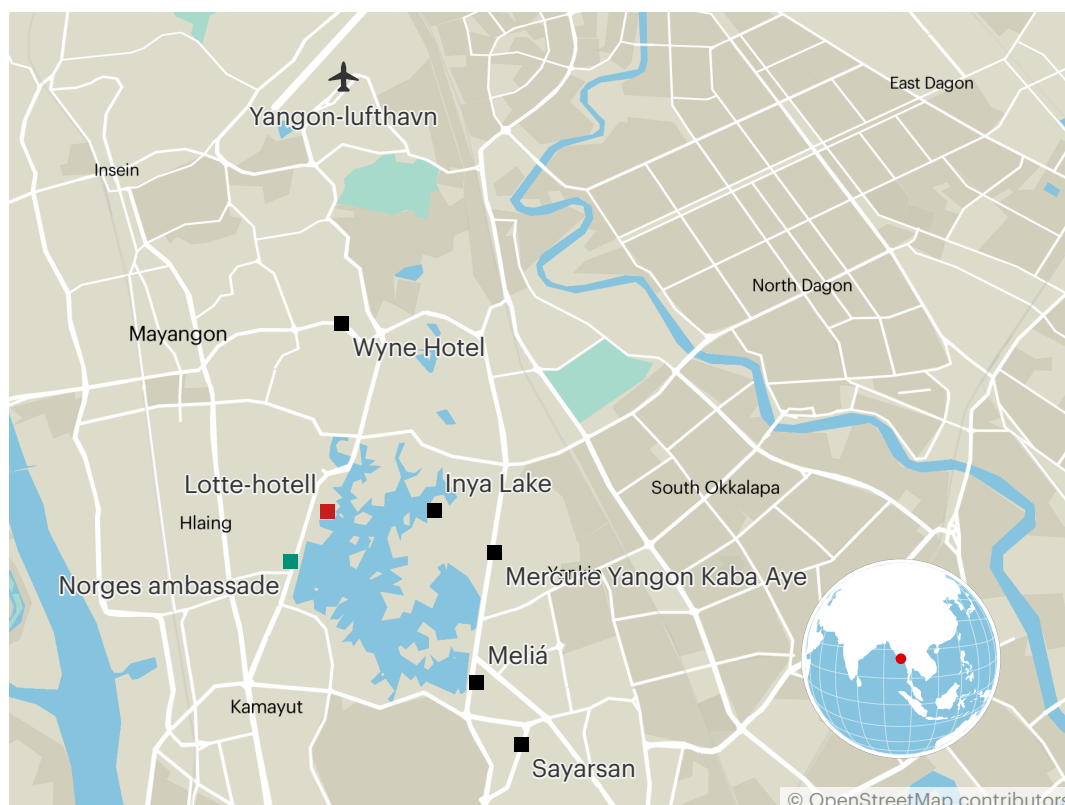
Også Yadanar Maung i Justice for Myanmar er svært kritisk til saken.

- Norske myndigheter fraskrev seg alt ansvar for avtalen. De må åpenbart gjøre mer for folket i Myanmar, skriver Yadanar Maung og fortsetter: - Vi krever at Norge umiddelbart avslutter all virksomhet med Hotell Lotte og alle foretak knyttet til militæret i Myanmar.

Aftenposten har spurt Posco International om de vil kommentere påstanden om at de bidrar til å finansiere militærregimet i Myanmar. Selskapet har ikke svart på Aftenpostens henvendelse.

Hoteller nær Norges ambassade i Yangon

Disse fire- og femstjerners hotellene ligger mindre enn 5 kilometer fra Norges ambassade i Yangon.

Fakta.

UDs bruk av Lotte-hotellet i Yangon

Militæret kuppet makten i Myanmar 1. februar 2021. Siden den gang har Norge betalt, eller inngått kontrakter for å betale, nesten 350.000 amerikanske dollar til hotellet. Dette tilsvarer nesten 3,7 millioner kroner.

Nesten alt har gått til leie av møblerte leiligheter:

- Leilighet med tre soverom i knapt to år. Månedssleie: 5600–6300 USD
- Leilighet med to soverom i ett år og ni måneder. Månedssleie: 4500–4800 USD
- Leilighet med to soverom i drøyt ett år. Månedssleie: 4800–5000 USD
- Leilighet med ett soverom i fem måneder. Månedssleie: 3500 USD
- Leilighet med ett soverom i fire måneder. Månedssleie: 3500 USD
- Leilighet med ukjent antall soverom i to måneder. Månedssleie: 4000 USD

Kilde: Utenriksdepartementet (UD)

Fakta.

Hotell Lotte og Posco International

→ Det femstjerners luksushotellet Lotte eies og driftes av det sørkoreanske selskapet Posco International.

→ Posco inngikk en avtale med myndighetene i Myanmar om å bruke grunnen i 2012, ifølge en pressemelding fra 2017.

→ Det var det første utenlandske og privateide selskapet som inngikk en avtale med Myanmar's myndigheter om å bruke grunnen. Avtalen har en varighet på 70 år.

→ Det er Generalkvartermesterens kontor som eier grunnen hotellet står på. Det er en gren av militæret som ifølge FN er sentral i forretningsvirksomheter som sikrer juntaens inntekter.

→ Hotell Lotte betaler 1,87 millioner dollar i året til militæret for leie av tomten, ifølge den burmesiske investeringskommisjonen. Det skriver flere sørkoreanske og australske medier. Det tilsvarer rundt 18 millioner kroner.